

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสาเหตุและการป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2540–2545 ตามลักษณะความผิดทางวินัย และสถานภาพ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน
2. เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างทัศนะของครูกับผู้บริหาร โรงเรียน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน

สมมุติฐานการวิจัย

วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างทัศนะของครูกับผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินการวิจัย

1. วิธีการวิจัย ใช้วิธีการวิจัย 2 ลักษณะ ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อศึกษาสาเหตุของการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จากสำนวนการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ระหว่างปี พ.ศ.

2540–2545 และการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษา
 วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

2. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.1 แหล่งข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ได้จาก
 สำนักงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้กระทำความคิดและถูกลงโทษทางวินัยทุกราย ที่เสร็จสิ้นกระบวนการ
 แล้ว ระหว่างปี พ.ศ. 2540–2545 จากงานวินัยและนิติการ ฝ่ายพัฒนาบุคคล สำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจ (Survey Research) ได้แก่ ครูและผู้บริหาร
 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 589 คน แยกเป็นครู
 จำนวน 362 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 227 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น
 (Stratified Random Sampling) จากประชากรครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2545

3. เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 2 รายการ ได้แก่ แบบสำรวจรายการข้อมูลเอกสาร
 ใช้สำหรับการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และแบบสอบถาม (Questionnaire)
 ใช้กับกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัย
 ได้พัฒนาและปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบ และผ่านการตรวจสอบ
 แก่ใจจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน หากคุณภาพของแบบสอบถาม
 โดยการหาค่าความเชื่อมั่นรายข้อด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน
 รวม (Item–total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยการหา
 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น
 รายข้ออยู่ระหว่าง .37–.83 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง กล่าวคือ
 ใช้สำหรับการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานการ
 ดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
 ที่เสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ตั้งแต่ขั้นแต่งตั้งกรรมการสืบข้อเท็จจริง จนถึง ก.ค. มีมติรับทราบ

ในทุกกรณีความผิด ที่เกิดขึ้นช่วงระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2545 ซึ่งเป็นข้อมูลย้อนหลัง 6 ปี จากงานวิจัยและนิตินิติการ ฝ่ายพัฒนาบุคคล สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ในช่วงระหว่างวันที่ 7-10 มกราคม 2546 ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการสำรวจ (Survey Research) นั้น ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงครูและผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกแห่ง ระหว่างวันที่ 7 มกราคม 2546 ถึง 7 กุมภาพันธ์ 2546 และหลังจากนั้นผู้วิจัยได้เดินทางไปปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 589 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 572 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.11

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความคิดทางวินัยและสาเหตุการกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้จากการสำรวจ (Survey Research) นั้น วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันด้วยสถิติ t-test แบบ Independent Sample แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครู พบว่า ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2545 มีข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กระทำความคิดและถูกลงโทษทางวินัย จำนวนทั้งสิ้น 97 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ตำแหน่งครูผู้สอน และมีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป ลักษณะความคิดทางวินัยที่พบมากที่สุด ได้แก่ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

2. สาเหตุการกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อพิจารณาตามลักษณะความคิดทางวินัย พบว่า กระทำความคิดทางวินัยเพราะกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองมากที่สุด รองลงมาได้แก่

ไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ และจงใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และปัญหาทางครอบครัว และเมื่อพิจารณาสาเหตุของการกระทำผิดทางวินัย ตามสถานภาพของข้าราชการครู พบว่า

ข้าราชการครูเพศชาย ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ และกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ส่วน**ข้าราชการครูเพศหญิง** ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะ ขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยของทางราชการ

ข้าราชการครูตำแหน่งครูผู้สอน ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ส่วน**ผู้บริหารโรงเรียน** ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ

ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และ 6-10 ปี ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยของทางราชการ **ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี** ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ส่วน**ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปี ขึ้นไป** ส่วนใหญ่กระทำผิดทางวินัยเพราะไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ และจงใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และปัญหาทางครอบครัว

3. **วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครู** ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู ด้านการลดความกดดันข้าราชการครู และด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครู ตามลำดับ

4. **ผลการเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครู** ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างทัศนะของครูกับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 พบว่า ข้าราชการครูเพศชายกระทำความผิดทางวินัยมากกว่าเพศหญิง
กล่าวคือ มีข้าราชการครูเพศชายกระทำความผิดวินัย ร้อยละ 74.23 ส่วนข้าราชการครูเพศหญิง
กระทำความผิดวินัย ร้อยละ 25.77 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลประการแรก คือ ข้าราชการครูเพศชาย
ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียน และผู้บริหาร โรงเรียน ได้กระทำความผิดวินัยในอัตราส่วน
ที่มาก (ร้อยละ 29.90) จึงทำให้ข้าราชการครูเพศชายกระทำความผิดวินัยในอัตราส่วนที่มากด้วย
ประการที่สอง คุณลักษณะและพฤติกรรมของข้าราชการครูเพศชายและเพศหญิงมีความ
แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศชายเป็นเพศที่มีความอดทน เข้มแข็ง มีความกล้าหาญ กล้าเสี่ยง
กล้าได้กล้าเสีย ชอบความตื่นเต้น โลก โผน มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบวิพากษ์วิจารณ์ มีความ
เชื่อมั่นในตนเองสูง ชอบแสดงตัวเป็นผู้นำเพื่ออยากให้บุคคลอื่นมองตนว่าดีเด่นและให้เขา
ยอมรับ ประกอบกับสังคมไทยมีค่านิยมในทางที่ยอมรับพฤติกรรมบางอย่างของเพศชายมาก
กว่าเพศหญิง เช่น การดื่มสุรา เสพของมีนเมา การพบปะสังสรรค์ การเที่ยวกลางคืน การเล่น
การพนัน หรือการมีภรรยาได้หลายคน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ข้าราชการครูเพศชายแสดง
พฤติกรรมจนเป็นเหตุให้เกิดการกระทำความผิดทางวินัยในกรณีต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น
กระทำความผิดกรณีชู้สาว กระทำความผิดกรณีเสพสุรา กระทำความผิดกรณีประพฤติชั่ว กระทำความผิดกรณีทาง
เพศกับนักเรียน กระทำความผิดกรณีทะเลาะวิวาทชกต่อย กระทำความผิดกรณีอาญาจนศาลสั่งลงโทษ
หรือกระทำความผิดกรณียาเสพติด เป็นต้น ในขณะที่ข้าราชการครูเพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ มีกิริยา
อาการที่นุ่มนวล อ่อนหวาน สุภาพเรียบร้อย ละเอียดยอบคอบ ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจมาจาก
ธรรมชาติของการอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม ความประพฤติ ตลอดจน
สิ่งแวดล้อมที่เพศชายและเพศหญิง ได้รับแตกต่างกัน ดังความเห็นของอุทัย หิรัญโต (ประวิทย์
ทองศรีนุ่น, 2530 : 100 ; อ้างอิงมาจาก อุทัย หิรัญโต, 2515 : 191-192) ที่กล่าวว่า ธรรมชาติของ
เพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันทั้งโครงสร้างทางด้านร่างกายและจิตใจ ความสนใจและความ
ต้องการ สังคมไทยไม่ต้องการ ให้ชายและหญิงมีพฤติกรรมที่เหมือนกัน ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดู
ที่หญิงไทยได้รับจึงเข้มงวดมากกว่าเพศชาย ดังนั้น โอกาสที่ข้าราชการครูเพศหญิงจะกระทำความผิด
วินัยจึงมีน้อยกว่าเพศชาย **ประการที่สาม** สังคมไทยยอมรับว่าเพศชายเป็นผู้นำของครอบครัว
ซึ่งต้องรับผิดชอบภาระต่างๆ ในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายหรือเรื่องอื่นๆ หากเป็น

ครอบครัวที่มีปัญหาด้านการเงิน ก็มีความจำเป็นที่จะต้องหาเงินมาด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว หากข้าราชการครูรายดังกล่าวได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ด้านการเงิน และพัสดุของโรงเรียน หรือเป็นผู้บริหาร โรงเรียน โอกาสที่จะใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ หรือทุจริตประพฤติมิชอบในลักษณะต่างๆ เพื่อให้ได้เงินมาก็มีสูง หรือบางรายอาจละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปประกอบอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงน่าจะทำการข้าราชการครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพศชายกระทำความผิดทางวินัยมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลียว อยู่สีมาธิ (2529 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยของภาคภูมิ ยอดดี (2539 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยของสุพจน์ แสงครุฑ (2540 : บทคัดย่อ) และผลการวิจัยของพีระเพชร ศิริกุล (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูที่กระทำความผิดทางวินัยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

1.2 ตำแหน่ง พบว่า ข้าราชการครูตำแหน่งครูผู้สอนกระทำความผิดทางวินัยมากที่สุด กล่าวคือ ข้าราชการครูตำแหน่งครูผู้สอนกระทำความผิดวินัย ร้อยละ 67.01 ส่วนตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนกระทำความผิดวินัย ร้อยละ 29.90 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลประการแรก คือ ครูผู้สอนเป็นข้าราชการครูกลุ่มใหญ่มีจำนวนมาก จึงกระทำความผิดวินัยในอัตราส่วนที่มากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการครูกลุ่มอื่น ประการที่สอง ครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ด้านการสอน และปฏิบัติงานพิเศษตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้โรงเรียนได้รับมอบอำนาจให้สามารถบริหารจัดการเองเกือบทุกเรื่อง ตลอดทั้งโรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้ครูมีภาระความรับผิดชอบมาก หากข้าราชการครูผู้สอนขาดการศึกษาหาความรู้ด้านระเบียบ กฎหมาย และแนวปฏิบัติงานต่างๆ และขาดการนิเทศ ชี้นำ หรือขาดการกำกับ ติดตามจากผู้บริหาร โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอแล้ว อาจจะทำให้ข้าราชการครูปฏิบัติขัดต่อระเบียบกฎหมาย นำไปสู่การกระทำความผิดทางวินัยได้ เช่น กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนธรรมเนียมของราชการ กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบด้านการเงินและพัสดุ หรือกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นต้น ประการที่สาม บทบาทของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนทั้งที่ต้องปฏิบัติในโรงเรียนและตามความคาดหวังของสังคมที่คาดหวังว่า ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของครูในโรงเรียน นักเรียน ชุมชน และสังคม ดังนั้น การดำรงตน และการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความระมัดระวัง ละเอียดยรอบคอบ คำนึงถึงศักดิ์ศรี เกียรติยศชื่อเสียง ตำแหน่งหน้าที่ของตนเองอย่างมาก ประกอบกับผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ ได้รับการพัฒนาด้านวินัย ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านการปฏิบัติงาน

อยู่เสมอโอกาสที่จะกระทำความผิดทางวินัยจึงเกิดขึ้นน้อยกว่าครูผู้สอน ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงน่าจะทำให้ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เป็นครูผู้สอนกระทำความผิดทางวินัยมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของพัฒน์ ชนะดี (2521 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยของอคุลย์ วราเอกศิริ (2528 : บทคัดย่อ) ผลการ วิจัยของเฉลียว อยู่สีมารักษ์ (2529 : บทคัดย่อ) และผลการวิจัยของสุพจน์ แสงครุฑ (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูผู้สอนกระทำความผิดทางวินัยมากที่สุด

1.3 ประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป กระทำความผิดทางวินัยมากที่สุด กล่าวคือ กระทำความผิดวินัย ร้อยละ 61.86 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเหตุผลประการแรก คือ ข้าราชการครูกลุ่มดังกล่าวเมื่อรับราชการมานานและขาด การพัฒนา อาจเกิดความเบื่อหน่ายในการปฏิบัติหน้าที่ที่จำเจ หากไม่ได้รับความยุติธรรมจาก ผู้บริหารโรงเรียนหรือถูกกลั่นแกล้งจากเพื่อนร่วมงานหรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จะทำให้เสียขวัญ ขาดกำลังใจในการทำงาน จึงละเลยไม่ให้ความสำคัญกับวินัย นำไปสู่การกระทำความผิดทาง วินัยได้ เช่น กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ กระทำผิดกรณี ละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำผิดกรณีทะเลาะวิวาทกับผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน กระทำผิดกรณีไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดในกรณีประพฤติก่ออื่น ๆ เป็นต้น

ประการที่สอง ข้าราชการครูกลุ่มดังกล่าวอยู่ระหว่างการสร้างฐานะ สร้างครอบครัว มีค่าใช้จ่าย สูง ยิ่งหากเป็นผู้บริหารโรงเรียนด้วยแล้วโอกาสที่จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมีมากขึ้น ค่าใช้จ่ายก็เพิ่มมากขึ้นด้วย ในขณะที่เงินเดือนต่ำ ไม่มีค่าตอบแทนพิเศษอย่างอื่นจึงต้องดิ้นรน หารายได้เพิ่มเติม บางครั้งอาจละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ แสวงหาผลประโยชน์หรือทุจริตประพฤติก่ออื่นที่ราชการได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำ ที่ผิดวินัยได้ เช่น กระทำผิดกรณีละทิ้งทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำผิดกรณีฉ้อโกง หรือคดี เกี่ยวกับทรัพย์สิน กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับยานพาหนะ กระทำผิดกรณีเรียกรับเงิน หรือกระทำความผิด ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นต้น ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้จึงน่าจะทำให้ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป กระทำความผิดทางวินัยทางมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพีระเพชร ศิริกุล (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กระทำ ความผิดทางวินัยระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2534-30 กันยายน 2539 พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุ ราชการเกินกว่า 10 ปี กระทำความผิดทางวินัยมากที่สุด แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของพัฒน์ ชนะดี (2521 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยของอคุลย์ วราเอกศิริ (2528 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย

ของเฉลี่ยว อยู่สี่มาร์กซ์ (2529 : บทคัดย่อ) และผลการวิจัยของเอื้อ เปลี่ยนศิษฐ์ (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุราชการยิ่งน้อยจำนวนผู้กระทำความผิดทางวินัยยิ่งสูง ตรงกันข้ามกับข้าราชการครูที่มีอายุราชการมากการกระทำความผิดทางวินัยมีจำนวนที่ลดลง

1.4 ลักษณะความผิดทางวินัยที่ข้าราชการครูกระทำความผิดมากที่สุด ได้แก่

ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของราชการ กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำความผิดวินัย ร้อยละ 18.56 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลประการแรก คือ ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มอบอำนาจการดำเนินการในด้านต่างๆ ให้โรงเรียนรับผิดชอบมากขึ้น ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546 : 103) กล่าวว่า ปัจจุบันมีการกระจายอำนาจการจัดการและการตัดสินใจด้านการศึกษาไปยังหน่วยปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกระจายอำนาจทางด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปให้สถานศึกษาปฏิบัติโดยตรง เช่น มอบอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ การบริหารจัดการสินทรัพย์ การสรรหาลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน เป็นต้น ซึ่งจากการมอบอำนาจดังกล่าวทำให้โรงเรียนต้องมีการรับผิดชอบมากขึ้นนอกจากการปฏิบัติตามภารกิจการจัดการศึกษาที่ดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่งบางเรื่องเป็นเรื่องใหม่ การชี้แจงถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติของหน่วยงานต้นสังกัดอาจจะไม่ทั่วถึง ขาดการจัดหา จัดทำ เอกสารคู่มือการปฏิบัติงานในเรื่องนั้นๆ ประกอบกับการที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ที่เร่งรัดให้ดำเนินการและรายงานผลตามเวลาที่กำหนด ทำให้ข้าราชการครูผู้รับผิดชอบต้องรีบเร่งดำเนินการ หากขาดการศึกษาในเรื่องระเบียบ แนวปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดความระมัดระวัง ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามจากผู้บริหาร โรงเรียนหรือหน่วยงานบังคับบัญชาแล้ว อาจทำให้ข้าราชการครูปฏิบัติขัดกับระเบียบ กฎหมายหรือแนวปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ ซึ่งเป็นเหตุให้กระทำความผิดทางวินัยได้ เช่น กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับการเงินและบัญชีหรือทรัพย์สินของทางราชการ กระทำผิดกรณีละทิ้งทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำผิดกรณีลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ เป็นต้น **ประการที่สอง** เกิดจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปัจจุบันที่อยู่ในภาวะที่บีบรัด ค่าครองชีพสูง รายได้ต่ำไม่สมดุลกับรายจ่ายที่มีสูง ค่านิยมของสังคมเป็นสังคมของการบริโภค เน้นวัตถุนิยม ข้าราชการครูได้รับอิทธิพลนี้มากเช่นกัน จึงทำให้เกิดการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ใช้ชีวิตอย่างหรูหรา ในขณะที่มีรายได้น้อยอยู่แล้วจึงก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน ซึ่งอาจ

ส่งผลให้ข้าราชการครูหารายได้มาเพิ่มในลักษณะที่ไม่ถูกต้อง เช่น ฉ้อโกง ชักยอกทรัพย์สิน
 ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำงานหารายได้พิเศษ หรือต้องใช้อำนาจหน้าที่ของตนเพื่อ
 แสวงหาผลประโยชน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นการกระทำที่ขัดต่อระเบียบแบบแผนของราชการ
 ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดวินัย เช่น กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับฉ้อโกงทรัพย์สิน กระทำผิดกรณีค้าหรือ
 เสพยาเสพติด กระทำผิดกรณีคดีอาญาจนศาลสั่งลงโทษ กระทำผิดกรณีละทิ้งหรือขาดราชการ
 ไปประกอบอาชีพอื่น เป็นต้น จากเหตุผลที่กล่าวมานี้จึงน่าจะทำให้ข้าราชการครูในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ กระทำผิดทางวินัยลักษณะไม่ปฏิบัติตาม
 ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประเวศ
 กางทอง (2527 : 63-66) ผลการวิจัยของสุทธิเวช คิษฐ์รอด (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า
 ข้าราชการครูกระทำความผิดทางวินัยลักษณะไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
 มากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะกรรมการข้าราชการครู (2534 : บทคัดย่อ)
 ที่พบว่า ข้าราชการครูกระทำความผิดทางวินัยเพราะไม่ใส่ใจในการปฏิบัติตามระเบียบราชการ
 ทั่วๆ ที่รู้ว่าผิดระเบียบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. สาเหตุของการกระทำความผิดของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สาเหตุของการกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครูเมื่อพิจารณาตาม
 ลักษณะความผิดทางวินัย พบว่า เกิดจากกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองมากที่สุด
 กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำความผิดวินัยเพราะเหตุดังกล่าว ร้อยละ 23.71 เช่น กระทำผิดกรณี
 ชู้สาว กระทำผิดกรณีละเมิดทางเพศ กระทำผิดกรณีเสพสุรา กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับทรัพย์สินและ
 คดีอาญา กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับยาเสพติด กระทำผิดกรณีประพฤติชั่ว กระทำผิดกรณีทุจริต
 ต่อหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดกรณีทะเลาะวิวาท แดกแยกความสามัคคี เป็นต้น ทั้งนี้
 อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูมีความต้องการเหมือนมนุษย์ทั่วไป ซึ่งโดยธรรมชาติของมนุษย์
 มีความต้องการ มีความอยาก และมีความทะเยอทะยาน ซึ่งความต้องการหรือความอยากของ
 ข้าราชการครูนั้น อาจนำไปสู่การกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมได้ อันเป็นการขัดต่อ
 บทวินัยและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งจะเป็นการกระทำที่ผิดวินัยข้าราชการครูได้
 ดังที่รุ่ง แก้วแดง (2540 : 64) ได้กล่าวว่า ตามแนวความคิดของ Abraham H. Maslow นั้น
 ความต้องการของมนุษย์แสดงออกในรูปของความอยากได้ ซึ่งจะถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้า
 ทำให้มีพฤติกรรมแสดงออกเพื่อบรรลุเป้าหมายอันสนองตอบต่อความต้องการของตนเอง

เมื่อได้รับการตอบสนองจะพึงพอใจและจะเกิดความต้องการอื่นต่อไป สอดคล้องกับที่กิดิตยัคคานนท์ (2532 : 135-136) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์เป็นรูปปิรามิด มนุษย์มีความต้องการทางกายเป็นพื้นฐาน เมื่อได้รับการตอบสนองทางกายดีแล้วมนุษย์มีความต้องการด้านจิตใจและสังคมต่อไป คำว่าพอของมนุษย์แต่ละคนไม่เท่ากันและไม่เหมือนกัน หรือความโลภของมนุษย์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้โลกยุ่งเหยิงอยู่ทุกวันนี้ และสอดคล้องกับที่ประเวศกางทอง (2527 : 73) กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความเห็นแก่ตัว มีความก้าวร้าว มีความอยาก ความโลภ มนุษย์จึงต้องอยู่ในสภาพที่ดิ้นรน มีการต่อสู้แข่งขัน ปล่อยให้ตัวเองตกเป็นทาสของกิเลสตัณหา ก่อให้เกิดความอยาก ไม่มีสิ่งใดที่ทำให้มนุษย์รู้จักคำว่าพอได้ด้วยเหตุที่ข้าราชการครูเป็นบุคคลหนึ่งที่อยู่ในสังคมและมีความต้องการหรือความอยากไม่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป เช่น อยากอยู่ดีกินดี อยากมีสิ่งของเงินทอง อยากมีเกียรติยศชื่อเสียง มีตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น อยากให้คนอื่นเคารพยกย่อง เป็นต้น ยิ่งเมื่อสภาพของสังคมเศรษฐกิจไทยเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่เปิดเผยมอง สังคมของการบริโภค สังคมแห่งทุนนิยมหรือวัตถุนิยม ทำให้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความเชื่อ ค่านิยมของข้าราชการครู ทำให้ดำรงชีวิตด้วยความเชื่อและค่านิยมแบบสนองกิเลส ซึ่งเป็นลักษณะของการฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย หมกมุ่นอยู่กับอบายมุข การมรณัม เป็นการเสริมให้มีความต้องการมากขึ้น จึงต้องขวนขวายหาเงินทองหรือสิ่งต่างๆ มาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง เช่น การซื้อบ้านหลังใหญ่ ซื้อรถยนต์คันหรู การเที่ยวเตร่ การสังสรรค์ เล่นการพนัน หรือเสพยาเสพติด หมกมุ่นในกาการมรณัม เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาอาารมณัม หรือปัญหาทางครอบครัวของข้าราชการครูตามมา ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำที่เป็นความผิดทางวินัยได้ จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ น่าจะทำให้ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ กระทำความคิดทางวินัยเพราะสาเหตุกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพจน์ แสงครุฑ (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สาเหตุที่ทำให้ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทำความคิดทางวินัยมากที่สุด ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2538 เพราะมีความทะเยอทะยานทางสังคม มีความว้าเหว่ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอคุลย์ วราเอกศิริ (2528 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2526 เพราะความลุ่มหลงในอบายมุข ขาดคุณธรรมและจริยธรรม

ส่วนสาเหตุที่ทำให้ข้าราชการครูกระทำผิดทางวินัยรองลงมา เกิดจากไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ และจงใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และปัญหาทางครอบครัว กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัยเพราะสาเหตุดังกล่าว ร้อยละ 20.1 และ ร้อยละ 17.53 ตามลำดับ เช่น กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุ กระทำผิดกรณีไม่มาปฏิบัติราชการและไม่ยื่นใบลา กระทำผิดกรณีไม่มาปฏิบัติงานในทุกป้าย วันศุกร์ กระทำผิดกรณีทุจริตเบิกค่าเช่าบ้านและค่ารักษาพยาบาล กระทำผิดกรณีขาดราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำผิดกรณีนำเงินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุผลประการแรก คือ การดำเนินชีวิตในภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และระบบ การจัดศึกษาของไทยในปัจจุบันทำให้ข้าราชการครูประสบกับปัญหาหลายประการ เช่น ครูมีหนี้สินมาก ครูมีปัญหาด้านสุขภาพ ครูมีปัญหาทางครอบครัว หรือปัญหาในการทำงาน เป็นต้น ปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ข้าราชการครูขาดขวัญกำลังใจ ขาดความตระหนักและความรับผิดชอบ ในหน้าที่ ประพฤติตนไม่เหมาะสม ขาดคุณธรรมจริยธรรม ไม่ให้ความสำคัญกับวินัย ข้าราชการครู อาจนำไปสู่การกระทำผิดทางวินัยโดยเจตนาหรือจงใจเพราะปัญหาดังกล่าวข้างต้น ดังที่พนม พงษ์ไพบูลย์ (2542 : 3) กล่าวว่า ปัจจุบันสภาพสังคมและเศรษฐกิจเป็นสังคมของการบริโภคมากขึ้น คนในสังคมจึงอยู่ในสถานะเศรษฐกิจที่บีบรัด สังคมบีบรัด ครูก็เป็นคนหนึ่ง ในสังคมที่ต้องพยายามปฏิบัติตนตามที่สังคมปฏิบัติ ดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะทางสังคม ต้องร่วมกิจกรรมกับสังคมรอบด้าน โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียน ครูจึงมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ทำให้อารมณ์ไม่มั่นคง หัวใจแปรเปลี่ยนได้ง่าย และอาจคิดหารายได้พิเศษ ในทางที่ผิดระเบียบวินัยได้ หรือบางคนเวลาปฏิบัติงานข้อมีความพลั้งเผลอ อาจนำไปสู่การกระทำที่ผิดวินัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ชวลิต ตนานนท์ชัย (2544 : 7) กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นยุคของทุนนิยม ครูก็ไม่ต่างจากกลุ่มคนอื่นๆ ในสังคมก็ต้องขวนขวายหาเงินทองเพื่อตอบสนองความต้องการตามกระแสค่านิยม การบริโภคหรือวัตถุนิยม ทำให้ดูเหมือนว่าครูคือยี่ห้อพิเศษ ครูบางคนขาดคุณธรรมจริยธรรม ปัจจุบันครูไทยมีความเดือดร้อนอยู่ในระดับวิกฤต โดยมีสาเหตุมาจากสถานภาพทางครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ การถูกเอารัดเอาเปรียบจาก ผู้บังคับบัญชา ความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ จนทำให้ครูบางส่วนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไปจากครรลองที่ควรจะเป็น เช่น การละทิ้งหน้าที่การสอน การลงโทษเด็กด้วยความรุนแรง หารายได้พิเศษ ปลอมแปลงเลขจนทำให้นักเรียนเกิดอุบัติเหตุ ทะเลาะวิวาท เสพยาเสพติด ก่อหนี้สินล้มพันตัว และรุนแรงถึงการล่องละเมิดทางเพศ เหล่านี้คือ ปัญหาของข้าราชการครูที่ทุกฝ่ายต้องช่วยกันแก้ไข ส่วนสาเหตุที่ทำให้ข้าราชการครู

กระทำความผิดทางวินัย ประการที่สอง เกิดจากข้าราชการครูขาดวินัยในตนเอง ขาดความศรัทธาในอาชีพครู เกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หรือเห็นตัวอย่างคนไม่ดีทำผิดแล้วไม่ถูกลงโทษ ครูมีภาระความรับผิดชอบมาก การปล่อยปละละเลย ขาดการควบคุมกำกับของหน่วยงานบังคับบัญชา จึงทำให้ข้าราชการครูไม่ตระหนักและไม่ให้ความสำคัญกับวินัยข้าราชการ ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำความผิดวินัยได้ ดังที่ คณะกรรมการข้าราชการครู (2537 : คำนำ) กล่าวว่า สภาพสังคมไทยตกอยู่ในภาวะวิกฤต กล่าวคือ มีความเสื่อมโทรมด้านจิตใจ ผู้คนขาดคุณธรรมจริยธรรม มีทัศนคติและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ตรงกันข้ามกับความถูกต้อง เป็นผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย สาเหตุทั้งหมดเกิดจากคุณภาพของคนในสังคมที่ขาดวินัยทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ทั้งนี้รวมถึงคุณภาพของครูด้วย ดังจะเห็นในหน้าสื่อมวลชน จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ น่าจะทำให้ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ กระทำความผิดทางวินัยเพราะสาเหตุไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ และจงใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และปัญหาทางครอบครัว รongลงมา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประเวศ กางทอง (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สาเหตุการกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2523 รongลงมาคือ ปัญหาทางอารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประนอมศรี จันทนวงษ์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นสาเหตุรongลงมา ที่ทำให้ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทำความผิดวินัยตามมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ปีงบประมาณ 2531 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรเมษฐ์ ปัญญาฉลิกพงษ์ (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การกระทำความผิดวินัยกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการของข้าราชการครู สาเหตुरongลงมา เพราะเงินเดือนน้อย ไม่เพียงพอกับค่าครองชีพ

2.2 สาเหตุของการกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครู เมื่อพิจารณาตามสถานภาพผู้กระทำความผิดทางวินัย พบว่า

ข้าราชการครูเพศชาย ส่วนใหญ่กระทำความผิดทางวินัยเพราะไม่ให้ความสำคัญกับวินัยของข้าราชการ และกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัย ร้อยละ 18.55 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูเพศชาย มีลักษณะพฤติกรรมแสดงออกที่เป็นอิสระและเสรีภาพ มีความกล้าหาญ กล้าได้กล้าเสีย มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบวิพากษ์วิจารณ์ และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ประกอบกับ

พฤติกรรมบางอย่างของเพศชายที่สังคมไทยให้การยอมรับมากกว่าเพศหญิง เช่น เที่ยวกลางคืน เล่นการพนัน การพบปะสังสรรค์ การข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุข หรือสามารถมีภรรยา ได้หลายคน สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้ข้าราชการครูเพศชายกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อสนองความต้องการของตนเองได้ เช่น ชู้สาว การละเมิด การชกต่อยทะเลาะวิวาท หรือก่อคดีอาญาต่างๆ เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวนำมาซึ่งปัญหาหนี้สิน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาด้านอารมณ์ หรือความแตกแยกในครอบครัว จนมีผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ ละเลยไม่สนใจหรือไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย จึงอาจเป็นเหตุให้ข้าราชการครูเพศชายกระทำความผิดทางวินัยได้ เช่น กระทำผิดกรณีชู้สาว กระทำผิดกรณีละเมิดทางเพศ กระทำผิดกรณีเสพสุรา กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับทรัพย์สินและคดีอาญา กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับยาเสพติด กระทำผิดกรณีประพฤติชั่ว กระทำผิดกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กระทำผิดกรณีทะเลาะวิวาท แยกแยกความสามัคคี เป็นต้น ส่วนข้าราชการครูเพศหญิง ส่วนใหญ่กระทำความผิดทางวินัยเพราะสาเหตุขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยของข้าราชการ กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำความผิดวินัย ร้อยละ 6.19 เช่น กระทำผิดกรณีลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุ กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการในกรณีอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูเพศหญิงส่วนมากเป็นผู้สอน มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก นอกจากงานในหน้าที่ การสอนแล้วยังได้รับผิดชอบงานพิเศษ งานนโยบาย หรืองานประสานขอความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ทำให้มีงานที่ต้องปฏิบัติทั้งวัน ด้านส่วนตัว เมื่อกลับจากโรงเรียนก็ต้องรับผิดชอบงานบ้านในครอบครัว จึงอาจทำให้ไม่มีเวลา หรือละเลยไม่สนใจในการศึกษาระเบียบ กฎหมาย ยิ่งถ้าโรงเรียนไม่ได้เสริมสร้างให้ข้าราชการครูมีความรู้ความเข้าใจด้านวินัย และระเบียบหรือแนวทางการปฏิบัติงานในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรม ชี้แจง แนะนำ หรือนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร โรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยแล้ว โอกาสที่ทำให้ข้าราชการครูเพศหญิงกระทำความผิดวินัยเพราะ ขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยของข้าราชการจึงมีมาก ดังที่เฉลิมศักดิ์ นามเชยงใต้ (2543 : 12) กล่าวว่า ข้าราชการครูที่กระทำความผิดทางวินัย มักจะไม่เข้าใจระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ทางราชการกำหนดให้ถือปฏิบัติ ข้าราชการครูที่กระทำผิดเล็กน้อยคิดว่าสิ่งที่ตนเองกระทำไปนั้น ไม่น่าจะผิดอะไร หรือถ้าหากผิดจริงผู้บริหาร โรงเรียนก็ไม่กล้าลงโทษ จึงจึงใจที่กระทำความผิดทางวินัยโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงน่าจะทำให้

ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เป็นเพศหญิง กระทำความคิดทางวินัยเพราะ ขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยข้าราชการ ซึ่งสอดคล้องกับ ปัญหา ทองคำสุข (2537 : 121) ที่กล่าวว่า ครูไม่ค้นคว้าหาความรู้ ขาดการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ ระเบียบวินัย ไม่รักการอ่าน รู้เท่าไม่ถึงการณ์

ข้าราชการครูผู้สอน ส่วนใหญ่กระทำความผิดทางวินัยเพราะกระทำเพื่อสนอง ความต้องการของตนเอง กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัย ร้อยละ 21.65 เช่น กระทำผิด กรณีชู้สาว กระทำผิดกรณีเสพสุรา กระทำผิดกรณีประพฤติชั่ว กระทำผิดกรณีทางเพศกับ นักเรียน กระทำผิดกรณีทะเลาะวิวาทชกต่อย กระทำผิดกรณีอาญาจนศาลสั่งลงโทษ หรือ กระทำผิดกรณียาเสพติด เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูผู้สอนเป็นกลุ่มบุคลากร ที่มีจำนวนมาก มีงานในความรับผิดชอบน้อยกว่าผู้บริหาร โรงเรียน มีความเป็นอิสระในการ ดำรงตนมากกว่าผู้บริหาร โรงเรียน โอกาสในการเข้ารับการอบรมพัฒนาด้านวินัย คุณธรรม และจริยธรรมมีน้อยกว่าผู้บริหาร โรงเรียน ดังนั้นเมื่อดำเนินชีวิตอยู่ในท่ามกลางสังคมแห่ง การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เน้นด้านวัตถุ ด้านการบริโภค หรือสภาวะเศรษฐกิจที่บีบรัด ค่าครองชีพสูงเช่นปัจจุบัน โอกาสที่จะประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม อันเป็นการกระทำผิดวินัยเพราะสาเหตุสนองความต้องการของตนเองจึงมีมาก ซึ่งต่างกับ ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่วนมากเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และวุฒิภาวะสูง จึงสามารถยับยั้งจิตใจ ไม่หลงมัวเมาในกิเลสตัณหาหรือความต้องการของตนเองได้มากกว่า ครูผู้สอน แต่ผู้บริหารโรงเรียนก็ยังถือว่ากระทำความผิดทางวินัยจำนวนมาก เพราะสาเหตุไม่ให้ความสำคัญกับวินัย กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัย ร้อยละ 11.34 เช่น กระทำผิดกรณี ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุ กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของ ทางราชการกรณีอื่นๆ กระทำผิดกรณีขาดราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำผิดกรณี นำเงินราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว กระทำผิดกรณีไม่ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ เกิดผลดี เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนคิดว่าตนเองมีอำนาจหน้าที่สามารถที่จะ ดำเนินการสิ่งต่างๆ ในโรงเรียนได้โดยอิสระไม่มีผู้ใดหรือหน่วยงานใดมาติดตามตรวจสอบ ผู้บริหาร โรงเรียนบางคนเคยชินกับการทำงานแบบเดิมๆ ทั้งที่ระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ งานนั้น ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ยิ่งผู้บริหารโรงเรียนที่รับราชการมานาน มีพวกพ้องเพื่อนฝูง มากๆ และยังคงคิดว่าระบบราชการไทยยังเป็นระบบอุปถัมภ์ ผู้บังคับบัญชาคงให้อภัยและ ช่วยเหลือได้หากกระทำผิดพลาดในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ตลอดทั้งผู้บริหาร โรงเรียนบางคนมี

ภารกิจที่รับผิดชอบมาก ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานต่างๆ ต้องเดินทางไปราชการเพื่อเข้าประชุมหรือร่วมกิจกรรมอยู่บ่อยๆ ไม่มีเวลาอยู่โรงเรียน จึงได้มอบหมายงานให้ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนหรือครูคนอื่นรับผิดชอบแทน หากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ขาดความเอาใจใส่ ขาดความระมัดระวัง ไม่ได้สนใจศึกษาหรือไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามระเบียบแล้ว โอกาสในการกระทำผิดทางวินัยก็มีมาก ดังที่ประวีณ ณ นคร (2538 : 243-246) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งมาหลายๆ ปีอาจจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เพราะคิดว่าบารมีของตนที่ได้สั่งสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานนั้นมีมากเพียงพอแล้ว จึงให้ความสำคัญกับวินัยลดหย่อนลงไป และสอดคล้องกับที่ละเอียด จงกลณี (2543 : 209) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งนานๆ ขาดการอบรมระเบียบวินัยที่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่ค่อยใส่ใจในบทบาทหน้าที่ของตน ขาดการกำกับติดตาม ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดขวัญและกำลังใจ ยิ่งถ้าหากไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ ก็จะทำให้หมดกำลังใจ ขาดจิตสำนึก ไม่ใส่ใจในหน้าที่ ไม่ให้ความสำคัญกับวินัยข้าราชการ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงน่าจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ กระทำผิดทางวินัยเพราะสาเหตุไม่ให้ความสำคัญกับวินัยข้าราชการมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเทพ ทิพรส (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่กระทำผิดวินัยเพราะ ไม่เอาใจใส่ ไม่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตลอดทั้งไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และ 6-10 ปี ส่วนใหญ่

กระทำความผิดทางวินัยเพราะขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัย กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัย ร้อยละ 2.06 เช่น กระทำผิดกรณีลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนทางราชการ กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้าทำงานใหม่ มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานน้อย ยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัย ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติงานยังไม่มากเท่าที่ควร บางคนนอกจากต้องรับผิดชอบงานในหน้าที่การสอนแล้วยังต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ ที่ผู้บริหาร โรงเรียนมอบหมาย เช่น งานการเงิน งานพัสดุ หรืองานกิจการนักเรียน เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้จะต้องปฏิบัติโดยยึดกรอบของระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด ประกอบกับคนในวัยนี้เป็นวัยเริ่มต้นของการทำงาน มีความตั้งใจมุ่งมั่น การตัดสินใจรวดเร็ว กล้าได้กล้าเสีย หากขาดการศึกษาหาความรู้ในเรื่อง

วินัย ระเบียบปฏิบัติ ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามจากผู้บริหาร โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอแล้ว โอกาสที่จะกระทำผิดวินัยเพราะขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยข้าราชการจึงมีสูง ดังที่สมศรี จันทระจิต (2529 : 106) กล่าวว่า ข้าราชการครูที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน มีบทบาท ในการสอน การรับรู้ข่าวสาร กรอบระเบียบวินัย แนวปฏิบัติมีน้อย ประกอบกับต้องได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติงานธุรการ การเงินพัสดุ และงานอื่นๆ โดยที่ยังไม่มีความชำนาญด้วยแล้ว โอกาสกระทำผิดจึงมีมาก ซึ่งต่างกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี ส่วนใหญ่กระทำ ผิดเพราะกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัย ร้อยละ 9.28 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในช่วงเวลาดังกล่าว ในด้าน การทำงานมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น บางคนได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย หรือได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหาร โรงเรียน โอกาสในการพบปะสังสรรค์ หรือ เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ด้านส่วนตัว ข้าราชการครูกลุ่มนี้อยู่ในวัยคึกคะนอง มีการ คบเพื่อนเข้าสังคมมากขึ้น มีความต้องการที่จะใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมกับอาชีพและฐานะ ทางสังคม จึงทำให้การใช้จ่ายทั้งของส่วนตัว ต่อครอบครัวและต่อสังคมมีมากขึ้น ในขณะที่ เงินเดือนและรายได้ต่ำ จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา อันจะนำไปสู่การกระทำผิดทาง วินัยเพราะกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองได้ เช่น กระทำผิดกรณีชู้สาว กระทำผิด กรณีเสพสุรา กระทำผิดกรณีประพฤติชั่ว กระทำผิดกรณีเกี่ยวกับทรัพย์สินและคดีอาญา หรือ กระทำผิดกรณีละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ เป็นต้น ส่วนข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่กระทำผิดวินัยเพราะจงใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหา เศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และปัญหาทางครอบครัว และไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการ กล่าวคือ มีข้าราชการครูกระทำผิดวินัยร้อยละ 15.47 เช่น กระทำผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบ การเงินและพัสดุ กระทำผิดกรณีไม่มาปฏิบัติราชการและไม่อื่นใดเวลา กระทำผิดกรณีไม่มา ปฏิบัติงานในทุกปายวันศุกร์ กระทำผิดกรณีฉ้อโกงหรือเกี่ยวกับทรัพย์สิน กระทำผิดกรณีเรียกรับเงิน กระทำผิดกรณีทุจริตการก่อสร้าง การเบิกเงินค่าเช่าบ้านและค่ารักษาพยาบาล กระทำผิด กรณีขาดราชการหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดกรณีนำเงินราชการไปใช้ประโยชน์ ส่วนตน เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลประการแรก คือ ในด้านส่วนตัวข้าราชการครูกลุ่ม ดังกล่าวอยู่ระหว่างสร้างฐานะทางครอบครัว เช่น ต้องการมีบ้าน มีรถยนต์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ต้องการให้บุตรธิดาได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่ดีๆ ต้องการสร้าง ชื่อเสียงเกียรติยศทางสังคม เพื่อให้สังคมยอมรับนับถือตนเอง จึงมีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสูง และคิดหาทางที่จะให้ได้เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดมาโดยจงใจที่จะกระทำผิด

หรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เช่น การฉ้อโกง การลักทรัพย์ การเรียกรับเงิน การข่มขู่เงินราชการ ใช้เวลาราชการไปทำงานพิเศษ หรืออาจจะถึงกับทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อวินัย อาจนำไปสู่การกระทำที่ผิดวินัยได้ ประการที่สอง ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในช่วงเวลาดังกล่าว บางรายกระทำผิดวินัยเพราะมีปัญหาทางอารมณ์ อันเนื่องมาจากปัญหาครอบครัว เช่น การหึงหวง การทะเลาะวิวาท ซึ่งอาจนำไปสู่การคบหา หรือมีความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวกับหญิงหรือชายอื่น อันเป็นการประพฤติผิดวินัย ข้าราชการครู ประการที่สาม ข้าราชการครูที่อยู่ในระบบราชการนานๆ บางคนเกิดความเบื่อหน่ายเนื่องจากสวัสดิการ ไม่เพียงพอ การถูกกลั่นแกล้งหรือถูกอิทธิพลบีบบังคับ ความไม่ก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ตลอดจนทั้งความไม่เป็นธรรมในระบบราชการ สิ่งเหล่านี้ทำให้ ข้าราชการครูเสียขวัญขาดกำลังใจ ละเลยหรือไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย บางครั้งอาจจงใจที่จะกระทำผิดวินัย ดังที่สมศรี จันทระจิต (2529 : 106) กล่าวว่า ข้าราชการครูที่มีอายุมากบางคนกล้าคิดกล้าทำอะไรต่างๆ ที่รู้ว่าสิ่งนั้นผิด ไม่ให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยของราชการ และสอดคล้องกับที่ สุเทพ ทิพรส (2532 : 96) กล่าวว่า ข้าราชการครูบางคนเมื่อรับราชการเป็นเวลานานๆ จะเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการทำงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บริหาร หรือเบื่อหน่ายต่อระบบการพิจารณาความดีความชอบ ทำให้ขาดขวัญกำลังใจ จึงปล่อยปละละเลย ไม่ให้ความสำคัญกับวินัยข้าราชการเท่าที่ควร ด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้น จึงน่าจะทำให้ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป กระทำความผิดวินัยเพราะสาเหตุของใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ หรือปัญหาทางครอบครัว และไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยของข้าราชการจำนวนมาก

3. วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู ด้านการลดความกดดัน ข้าราชการครู และด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครูตามลำดับ โดยมีประเด็นที่ได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

3.1 วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำความผิดทางวินัยข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้เห็นความสำคัญ ของวินัยข้าราชการครูและการป้องกันการกระทำความผิดทางวินัยของข้าราชการครู เพราะวินัย มีความจำเป็นสำหรับข้าราชการครูทุกคน หากข้าราชการครูประพฤติปฏิบัติอยู่ในแบบแผน ของระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดแล้ว ก็จะเป็นปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จและความก้าวหน้า ของตัวข้าราชการครูเอง ทำให้งานในหน้าที่ อัน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำเร็จตาม วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น การที่จะทำให้ข้าราชการครูมีวินัย ซึ่งนอกจากตัวข้าราชการครูเองจะรักษาวินัยแล้ว ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องเสริมสร้างพัฒนา ให้ข้าราชการครูมีวินัยและดำเนินการป้องกันไม่ให้ข้าราชการครูกระทำความผิดทางวินัยด้วย เพราะถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะต้องดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่ง บทบาทดังกล่าว ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 99 ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ที่บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาเสริมสร้างพัฒนาและป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำ ความผิดทางวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกระทำ ความผิดทางวินัย การป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดทางวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัย ที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้ ดังที่ประวิณ ณ นคร (2533 : 90-98) ได้กล่าวถึง การป้องกันไม่ให้ข้าราชการกระทำผิดวินัย หมายถึง การกระทำในทางที่จะขจัดเหตุที่ทำให้ ข้าราชการกระทำผิดวินัยและปกป้องคุ้มครองข้าราชการให้พ้นจากเหตุที่ทำให้กระทำผิดวินัย โดยให้ความรู้แก่ข้าราชการ การปกป้องคุ้มครองข้าราชการและการดูแลข้าราชการ สอดคล้องกับ ชำนาญ สอนชื่อ (2534 : 17-18) ที่เสนอการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู โดยจำแนก เป็น 3 วิธี โดยให้ความรู้แก่ข้าราชการครู การหาวิธีลดความกดดันของข้าราชการครู และการใช้ มาตรการป้องกันไม่ให้ข้าราชการครูกระทำผิดวินัย และสอดคล้องกับสมพงษ์ วัฒนสุระ (2527 : 6-9) ได้กล่าวถึงการป้องกันไม่ให้ข้าราชการกระทำความผิดทางวินัยนั้น สามารถทำได้โดย การให้ความรู้แก่ข้าราชการให้ครบถ้วน แจ่มแจ้ง และทั่วถึง ผู้บริหาร โรงเรียนนอกจากจะมี บทบาทหน้าที่ดังกล่าวแล้วจะต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ตามมติคณะรัฐมนตรี ตามประกาศและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรการของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ หรือดำเนินการตามมาตรการและระเบียบของหน่วยงานอื่นๆ เช่น

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อำนาจการทุจริตกระทำความผิดทางวินัย โดยได้ดำเนินการครอบคลุมทั้งสามด้าน คือ การให้ความรู้แก่ข้าราชการครู การหาวิธีลดความกดดันของข้าราชการครู การใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู แต่เนื่องจากโรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากรด้านงานวินัย แหล่งข้อมูลเอกสาร งบประมาณดำเนินการ และภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของโรงเรียนที่มีมาก ซึ่งนอกจากการบริหารงาน โรงเรียนทั้ง 6 งาน อันได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแล้ว โรงเรียนจะต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานบังคับบัญชาหรืองานที่หน่วยงานอื่นประสานขอความร่วมมือ ประกอบกับปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนได้ตัดสินใจเองเกือบทุกเรื่อง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 103) กล่าวว่า การพัฒนาการศึกษาปัจจุบันมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการและการตัดสินใจไปสู่หน่วยปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้งในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปไปยังสถานศึกษาเพื่อให้มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งกรมอบอำนาจดังกล่าว ทำให้โรงเรียนมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น ถึงแม้ว่างานด้านการป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครูจะมีความสำคัญ แต่ก็ยังเป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งในหลายๆ กิจกรรมตามขอบข่ายการบริหารงานบุคคล โรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานบุคคลในทุกกิจกรรม โดยจะไม่เน้นกิจกรรมใดๆ เป็นพิเศษ ดังที่สุวรรณ นรพักตร์ (สมาน ทองสอน, 2533 : 127 ; อ้างอิงมาจาก สุวรรณ นรพักตร์, 2524 : 11) กล่าวว่า ที่ว่าการปฏิบัติงานพัฒนาบุคลากรไม่มีงานใดเลยที่ผู้บริหารปฏิบัติเป็นประจำอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับสมาน ทองสอน (2533 : 127) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนน้อยกว่างานอื่นๆ หากจัดก็ไม่เป็น ไปอย่างค่อนเนื่องและทั่วถึง เพราะมีงานวิชาการอันเป็นหัวใจของโรงเรียน นอกจากนั้นยังมีงานธุรการ การเงินและพัสดุที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นงานที่ต้องดำเนินการให้ทันเวลาตามกำหนด ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และเมื่อเกิดการผิดพลาดจะทำให้ถูกลงโทษได้ จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงน่าจะทำให้วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิตร แสงสว่าง (2532 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาในภาคใต้ ที่พบว่า การป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครู ด้านการปกป้องคุ้มครอง ข้าราชการครู ด้านการดูแลข้าราชการครู และด้านการสร้างท่วงระบอบอารมณ์ของข้าราชการครู และ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสรศักดิ์ ส่องสะอาด (2535 : 78) ที่ศึกษาทัศนะของครูต่อการ บริหารงานวินัยของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชัยภูมิ ที่พบว่า การดำเนินการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู อยู่ในระดับน้อย

3.2 วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครู พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการให้ความรู้แก่ข้าราชการครูเกี่ยวกับ ระเบียบวินัย เพราะหากข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการครู และแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบแล้ว ก็จะสามารถปฏิบัติตนหรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม งานบรรลุ เป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นการป้องกันการกระทำ ความผิดทางวินัยได้เป็นอย่างดี ดังที่สมศรี จันทระจิต (2529 : 117) กล่าวว่า การให้ความรู้และ ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยอย่างทั่วถึงและเป็นระยะๆ อาจจะช่วยลดหรือ ป้องกันปัญหาการกระทำผิดวินัยได้ ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย เพื่อเสริมสร้างให้ข้าราชการครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัย โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติใน อันดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การแจ้งเวียน มติ ค.ร.ม. กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือ หนังสือสั่งการเกี่ยวกับวินัยที่เปลี่ยนแปลงใหม่ หรือยกเลิกระเบียบเก่าให้ข้าราชการครูได้ทราบ และถือปฏิบัติ การนำเนื้อหาสาระความรู้ด้านระเบียบวินัยแนวทางปฏิบัติงานของข้าราชการครู สอดแทรกไว้ในการประชุมประจำเดือน และการนิเทศงานแก่ข้าราชการครูผู้ทำหน้าที่ และ รับผิดชอบงานสำคัญซึ่งอาจกระทำผิดวินัยได้ง่าย เช่น งานการเงินพัสดุ งานกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมดังกล่าวง่ายและสะดวกต่อการปฏิบัติ ประหยัดค่าใช้จ่าย และเป็นภารกิจที่โรงเรียนปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว เช่น การประชุมประจำเดือน หรือการนิเทศ ภายในโรงเรียน จึงทำให้โรงเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในอันดับที่สูง แต่เมื่อพิจารณา

โดยรวมทุกกิจกรรม จะเห็นว่า ส่วนมากมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขาดงบประมาณ ขาดแหล่งค้นคว้าข้อมูล ขาดวัสดุอุปกรณ์ ครูไม่สนใจอ่านหรือศึกษาหาความรู้ หรือโรงเรียนคิดว่าบางกิจกรรมเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงทำให้การปฏิบัติได้น้อย เช่น การจัดหาคู่มือที่รวบรวมระเบียบ คำสั่ง กฎหมาย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้ให้ข้าราชการครูศึกษาค้นคว้า การจัดหาสื่อวีดิทัศน์ บทเรียน หรือ ชุดฝึกฯ ให้ข้าราชการครูได้ ศึกษา และการปฐมนิเทศครูบรรจุใหม่หรือครูผู้รับตำแหน่งหน้าที่ใหม่ เป็นต้น โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติได้ในอันดับต่ำสุด ได้แก่ เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัย แนวทางการปฏิบัติงานแก่ข้าราชการครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียน เห็นว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องที่ยุ่งยากต่อการปฏิบัติ เป็นการเพิ่มภาระของโรงเรียน ซึ่งมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติงานอื่นๆ อีกมาก ดังที่อมรรววรรณ กฤตานุพงศ์ (2537 : 183-184) กล่าวว่า อุปสรรคในการเสริมสร้างวินัยข้าราชการครู คือ การไม่มีงบประมาณสนับสนุน มีภารกิจมาก เวลาจำกัด เอกสารแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับวินัยมีน้อย ขาดเอกสารแนะนำเกี่ยวกับการรักษาวินัย ไม่มีอุปกรณ์ดำเนินงาน ขาดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านวินัยที่จะให้คำแนะนำด้านวินัย ครูไม่ให้ความสำคัญกับวินัย และครูไม่ชอบอ่านระเบียบ กฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ชำนาญ สอนชื่อ (2534 : 87) ที่กล่าวว่า ครูไม่ค่อยได้รับรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของวินัยเท่าที่ควร เพราะโรงเรียนไม่ส่งเสริมอย่างจริงจังเนื่องจากขาดงบประมาณ เพราะงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคลากร และงานอื่นๆ ของ โรงเรียน จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงทำให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครูอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรวิวรรณ นาคเอี่ยม (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและวินัยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนทร อามาศย์ (2544 : 58) ที่พบว่า การให้คำปรึกษา แนะนำและให้ความรู้ด้านระเบียบวินัยแก่บุคลากร โดยผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิตร แสงสว่าง (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในภาคใต้ ด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3.3 วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน

ด้านการลดความกดดันข้าราชการครู พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการลดความกดดันข้าราชการครู เพราะ

หากข้าราชการครูในโรงเรียนมีความเครียด ไม่ว่าจะเป็นความเครียดที่เกิดจากการทำงานหรือ

เกิดจากปัญหาทางครอบครัว หรือปัญหาอื่นๆ ก็ตาม มีความเหนื่อยล้า มีความคับข้องใจ ได้รับความ

กดดันทางจิตใจ ถูกบีบบังคับจากผู้มีอิทธิพลทั้งในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน หรือมีความ

ต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว เมื่อไม่ได้ระบายหรือปลดปล่อยออกมา อาจก่อให้เกิดความ

ไม่สบายใจ หงุดหงิด หรือครุ่นคิดไปต่างๆ นานา ซึ่งอาจจะนำไปสู่การกระทำคามผิดวินัยได้

ดังที่ประวิณ ฒ นคร (2538 : 722-725) กล่าวว่า ข้าราชการที่มีความคับข้องใจและความต้องการ

อาจเป็นพลังรุนแรงภายในตัวข้าราชการ ซึ่งถ้าถูกปิดหรือถูกกดอัดไว้ก็อาจจะระเบิดออกมาได้ใน

ลักษณะการกระทำผิดวินัย หรือระบายออกมาในลักษณะบัตรสนเท่ห์ ซุบซิบนินทา หรือแอบ

ส่งข่าวไปให้หนังสือพิมพ์ลงข่าวในทางที่ไม่สมควรได้ ผู้บริหารจึงควรหาทางป้องกันเหตุนี้

ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ข้าราชการครูได้ระบายความรู้สึก ความคับข้องใจ

หรือความต้องการในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการลดความกดดันข้าราชการครู อันเป็นการ

ป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการครูได้ และยังเป็นเสริมสร้างให้ข้าราชการครู

มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

โดยมีกิจกรรมที่โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การมอบหมายงาน

ให้ข้าราชการครูแต่ละคนปฏิบัติ ตรงตามความรู้ความสามารถ ความถนัด และในปริมาณที่

พอเหมาะ การมอบหมายงานให้ข้าราชการครูแต่ละคนปฏิบัติ ได้ชัดเจน เป็นสัดส่วน สามารถ

ปฏิบัติได้ และการให้ข้าราชการครูมีส่วนร่วมก่อนที่จะมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงใดๆ

ในโรงเรียน อันจะส่งผลกระทบต่อตัวของข้าราชการครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร โรงเรียน

ได้เห็นความสำคัญของการมอบหมายงานและการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพราะการมอบหมาย

งานให้ครูปฏิบัติตรงกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดและในปริมาณที่พอเหมาะและมีความ

ชัดเจนแล้ว ก็จะทำให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ ดังที่ละเอียด จงกลณี

(2543 : 192) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานในองค์กรนั้นจำเป็นต้องอย่างยั้งที่จะต้องกำหนดตำแหน่ง

หน้าที่และขอบเขตการทำงานของบุคลากรให้ชัดเจน เพื่อจะให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง

ถูกต้องตามบทบาทและตำแหน่งที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกและประสิทธิภาพในการ

ทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับมิชช น้อยเมืองพล (2542 : 74) ที่กล่าวว่า การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน

เป็นสิ่งสำคัญประการแรกในการมอบหมายงานในหน้าที่ให้ปฏิบัติ ผู้บริหารจะต้องพิจารณาจัดลำดับขั้นตอนให้เหมาะสม โดยการจัดบุคลากรให้คำนึงถึง คุณวุฒิ ประสบการณ์ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งขวัญกำลังใจและคุณภาพของการทำงาน ในทำนองเดียวกันหากผู้บริหาร โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ได้มีส่วนร่วมในการทำงาน การกำหนด กติกา แนวปฏิบัติ หรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใดๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวข้าราชการครูเองก็จะ ทำให้เกิดข้อผูกมัด เกิดการยอมรับ และพร้อมที่จะปฏิบัติตาม โดยไม่มีการต่อต้าน ดังที่สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544 : 10-11) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดประสิทธิผลของการทำงานใน โรงเรียน ก่อให้เกิดความคิดที่นำไปสู่ข้อยุติของการปฏิบัติ ก่อให้เกิดความพอใจ การยอมรับ มากขึ้น การต่อต้านน้อยลง ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน สอดคล้องกับที่สมยศ นาวิการ (2545 : 22) กล่าวว่า เมื่อบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการเปลี่ยนแปลง พวกเขาจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น เมื่อการเปลี่ยนแปลงถูกมองว่า เป็นการบังคับต่อเขาโดยบุคคลบางคนแล้วพวกเขาจะ โน้มเอียงที่จะต่อต้านการเปลี่ยนแปลงนั้น การมีส่วนร่วมจึงเป็นแนวทางที่จะสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้บุคลากรมีจิตใจยอมรับ การเปลี่ยนแปลงมากขึ้นและผูกพันกับการเปลี่ยนแปลง เพราะว่ามีผลได้เสียกับความสำเร็จของ การปฏิบัติตามความเปลี่ยนแปลงนั้น ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้โรงเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวอยู่ใน อันดับสูง แต่อย่างไรก็ตามด้วยภารกิจของโรงเรียนที่มีมาก และขาดงบประมาณสนับสนุน จึงทำให้บางกิจกรรมโรงเรียนมีการปฏิบัติได้น้อยโดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติได้ในอันดับต่ำสุด ได้แก่ การจัดให้มีคู่มือหรือที่ไว้สำหรับให้ข้าราชการครูยื่นคำร้องทุกข์ แสดงข้อคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการร้องทุกข์ แสดงข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ข้าราชการครูสามารถดำเนินการ โดยวิธีอื่นได้สะดวกและรวดเร็วกว่า เช่น การประชุมชี้แจง การเข้าพบผู้บริหาร เป็นต้น จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงน่าจะทำให้ครูและผู้บริหาร โรงเรียนมีทัศนคติต่อวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัยข้าราชการครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการลดความกดดันข้าราชการครู อยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของมิตร แสงสว่าง (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในภาคใต้ ด้านการปกป้องคุ้มครองข้าราชการครู และด้านการสร้างทางระบายอารมณ์ของข้าราชการครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3.4 วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน
 ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่
 ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการรักษาระเบียบวินัย
 ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ข้าราชการครูทุกคนจะต้องยึดถือปฏิบัติ เนื่องจากหากกระทำผิดวินัยจะต้อง
 ถูกลงโทษทางวินัยตั้งแต่ขั้นไม่ร้ายแรงจนถึงขั้นไล่ออก และวินัยยังเป็นระเบียบ กฎเกณฑ์
 ขอบบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม
 เพื่อความสงบสุขและสันติสุขในสังคมด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน ในฐานะที่เป็นหัวหน้าหน่วยงาน
 ต้องคอยควบคุม กำกับ ดูแล ตลอดจนหามาตรการและแนวทางป้องกันมิให้ข้าราชการครู
 กระทำผิดวินัย เช่น แจงนโยบายหรือมาตรการของคณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือแจ้งหนังสือเวียนของ
 คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) หรือของ
 หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครูได้ทราบและถือปฏิบัติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นภาระหน้าที่
 ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยตรงที่จะต้องรับผิดชอบดำเนินการ ยิ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนด
 มาตรการหลายอย่างเป็นนโยบายบริหารประเทศ ซึ่งนโยบายบางเรื่องเป็นการเสริมสร้างและ
 ป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูด้วย ดังที่ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบ
 กฎหมาย (2544 : 62) ได้กล่าวว่า รัฐบาลได้กำหนดให้การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม
 ในการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชันเป็นนโยบายเร่งด่วน และกำหนดให้การป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตเป็นนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งระบุว่า จะดำเนินการลงโทษ
 ทั้งทางวินัย ทางปกครอง ทางแพ่ง ทางอาญา และทางภาษีอย่างเด็ดขาด รวดเร็วและเป็นธรรม
 แก่ผู้ทุจริตหรือมีส่วนปกป้องผู้ทุจริต ประกอบกับ โรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบายและ
 มาตรการของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 เพื่อการป้องกันมิให้ข้าราชการประพฤติไม่เหมาะสมในกรณีต่างๆ ด้วยแล้ว ยังทำให้โรงเรียน
 ให้ความสำคัญและดำเนินการโดยจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ จนส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรม
 โดยส่วนมากปฏิบัติได้ในระดับมาก โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติได้อยู่ในอันดับสูงสุด 3 อันดับแรก
 ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนนักศึกษาไปนอก
 สถานศึกษาและการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด อย่างเคร่งครัด ผู้บริหารปฏิบัติตน
 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูในการรักษาวินัย และการนำกรณีตัวอย่างข้าราชการครูที่ถูก
 ดำเนินการทางวินัยและถูกลงโทษทางวินัยมาแจ้งเตือนสติเป็นอุทาหรณ์ให้เห็นผลร้ายหรือ

ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำผิดวินัย ในการประชุมประจำเดือนหรือโอกาสต่างๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเหตุผลประการแรก คือ การพานักเรียนนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด มีระเบียบแนวปฏิบัติที่ชัดเจนอยู่แล้ว การปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวถือว่าเป็นนโยบายประกันความปลอดภัยแก่นักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนเอาใจใส่เป็นพิเศษ หากปล่อยปละละเลยทำให้นักเรียนเกิดอุบัติเหตุ อันเนื่องมาจากการขาดความเอาใจใส่ดูแลของครูหรือผู้บริหาร โรงเรียน จะถูกพิจารณาโทษทางวินัยตามความเหมาะสม ดังนั้น โรงเรียนจึงให้ความสำคัญและดำเนินการด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยปฏิบัติตนตามระเบียบอย่างเคร่งครัด เหตุผลประการที่สอง เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนได้รับการอบรมพัฒนาในด้านวินัย คุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ ทั้งก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง และขณะที่ดำรงตำแหน่ง โดยเฉพาะก่อนเข้าสู่ตำแหน่งต้องได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม ตามหลักสูตรที่กำหนด ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546 : 18) กำหนดว่า ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด ก่อนจะเข้ารับตำแหน่งต้องผ่านการอบรมตามโครงการพัฒนาบุคลากร ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว ประกอบด้วย 5 หมวด และในหมวดที่ 4 ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาจิต การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม การพัฒนาวินัยและจรรยาบรรณ และการพัฒนาเจตคติที่ดี ทั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นผู้บริหารที่ดีมีคุณภาพ ผู้บริหาร โรงเรียนนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทในการเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและนักเรียนแล้ว จะต้องปฏิบัติตนเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารของคุรุสภา และระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบ ประเพณีครู พ.ศ. 2539 ด้วย ดังที่สมคิด สานุกุล (2541 : 103) กล่าวว่า ผู้บริหารทุกระดับจะต้องส่งเสริมวินัยอย่างเป็นระบบ โดยตัวผู้บริหารเองจะต้องเป็นแบบอย่าง เป็นผู้นำในการรักษาวินัย ผู้บริหารต้องไม่สร้างปัญหาเกี่ยวกับวินัยให้เกิดขึ้นใน โรงเรียน ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาระเบียบวินัย และเหตุผลประการที่สาม การนำกรณีตัวอย่างข้าราชการครูที่ถูกดำเนินการทางวินัยและถูกลงโทษทางวินัยมาแจ้งเตือนสติเป็นอุทาหรณ์ให้เห็นผลร้ายหรือผลกระทบที่เกิดจากการกระทำที่ผิดวินัยในการประชุมประจำเดือนหรือโอกาสต่างๆ โรงเรียนสามารถปฏิบัติได้โดยง่าย สะดวก ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณและได้ผลดี ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้จึงทำให้บางกิจกรรม โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูง แต่เนื่องจาก โรงเรียนมีภารกิจในความรับผิดชอบมาก ขาดงบประมาณสนับสนุน ลักษณะพิเศษของงานวินัย และการประสานงานขาดความต่อเนื่อง จึงทำให้บางกิจกรรม โรงเรียนปฏิบัติ

ได้น้อย โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติได้ในอันดับต่ำสุด ได้แก่ การประสานขอความร่วมมือสื่อมวลชนหรือหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินงานป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครู ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนเห็นว่าเรื่องวินัยเป็นเรื่องเฉพาะ เป็นเรื่องลับ มีความละเอียดอ่อน เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว โรงเรียนจึงขาดการประสานดำเนินการกับหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะกับสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ซึ่งมีข้อจำกัดทั้งในเรื่องงบประมาณและแหล่งสื่อมวลชนในพื้นที่ เรื่องอำนาจหน้าที่การให้ข่าว รวมทั้งความไม่มั่นใจในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ทั้งนี้เพราะบางครั้งสื่อมวลชนอาจเสนอข่าวไม่ตรงกับความเป็นจริงทำให้เกิดความเสียหายต่อตัวครูและภาพพจน์ขององค์กรครูด้วย ดังที่พระมหาบุญเพียร บุญญวิริโย (2545 : 38) กล่าวว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลเป็นแหล่งข้อมูลที่เข้าถึงประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ สื่อเปรียบเสมือนดาบสองคม คมด้านหนึ่งได้เสนอข่าวสารข้อเท็จจริงทางสังคมให้ปรากฏแก่สาธารณชน แต่คมอีกด้านหนึ่งสิ่งที่น่าสนใจเป็นอันตรายทำให้เกิดทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมการแสดงออกตามแบบที่สื่อนำเสนอ นอกจากนั้นสื่อยังกระตุ้นให้เกิดค่านิยม พฤติกรรมตามอำนาจของวัตถุนิยมก่อให้เกิดผลเสีย จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงน่าจะทำให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครู

ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างทัศนคติของครูกับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูและผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายในการเสริมสร้างและป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครู ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 99 โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 บัญญัติให้นำมาใช้กับข้าราชการครูโดยอนุโลมนั้น ระบุให้ผู้บังคับบัญชาคือผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ต้องเสริมสร้างให้ครูมีวินัยและรักษาวินัยข้าราชการครู พร้อมทั้งป้องกันไม่ให้ข้าราชการครูกระทำผิดวินัย หากผู้บริหารโรงเรียนไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ถือว่าผู้บริหารโรงเรียนกระทำผิดวินัยข้าราชการครูด้วย ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการอย่างจริงจังและทั่วถึงในกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านการเสริมสร้างและป้องกันการกระทำผิดวินัย ในขณะที่ครูเป็นผู้ได้รับการ

พัฒนาและเสริมสร้างวินัยโดยตรง ซึ่งบางคนอาจไม่เข้าใจ ไม่ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ
 ผู้บริหารด้านการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู หรือไม่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ
 งานวินัยโดยตรง จึงทำให้ทัศนคติวิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยข้าราชการครู
 ของครูและผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ประการแรก การจัดกิจกรรม
 การป้องกันการกระทำผิดทางวินัยบางเรื่องเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่ต้อง
 ดำเนินการ โดยไม่เปิดเผย และปฏิบัติต่อข้าราชการครูบางคนหรือบางกลุ่ม ได้แก่ การดักเตือน
 เมื่อเห็นว่าข้าราชการครูกระทำผิดวินัยเพียงเล็กน้อยและชี้แนะพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง
 การที่ผู้บริหารคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ข้าราชการครูพ้นจากการกระทำที่ไม่ชอบธรรม
 ของบุคคลอื่น การที่ผู้บริหารเอาใจใส่ ดูแลทุกข์สุข รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษาแนะนำ และ
 หาทางแก้ปัญหาให้กับข้าราชการครู เป็นต้น ซึ่งครูทั่วไปอาจคิดว่าผู้บริหาร โรงเรียนไม่ได้
 ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งๆ ที่ผู้บริหาร โรงเรียนได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
 ประการที่สอง การจัดกิจกรรมการป้องกันการกระทำผิดทางวินัยบางเรื่องเป็นบทบาท
 หน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนรู้และเข้าใจคืออยู่แล้ว เช่น ความรู้เกี่ยวกับวินัย
 หรือระเบียบแบบแผนต่างๆ ในการปฏิบัติราชการ ทั้งนี้เพราะผู้บริหาร โรงเรียนได้มีโอกาส
 เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบวินัย แนวปฏิบัติ หรืออบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม
 อยู่เสมอ ทั้งก่อนเข้าสู่ตำแหน่งหรือขณะดำรงตำแหน่ง จึงอาจทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนเข้าใจว่า
 ครูมีความรู้และเข้าใจเหมือนตนเอง ประกอบกับ โรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ
 ด้านบุคลากร หรือด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูล จึงสามารถดำเนินการได้ในปริมาณที่จำกัด ซึ่ง
 ผู้บริหาร โรงเรียนคิดว่าได้ปฏิบัติมาก เหมาะสมและเพียงพอแล้ว เช่น การเผยแพร่พระบรม
 ราชาวาท พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่เกี่ยวข้องกับวินัยให้ข้าราชการครู
 ได้ทราบและน้อมนำไปปฏิบัติ การจัดหาสื่อวีดิทัศน์บทเรียนหรือชุดฝึกฯ ให้ข้าราชการครูได้
 ศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในเรื่องระเบียบวินัยแก่ข้าราชการครู การจัดทำ
 คู่มือข้าราชการครูที่มีเนื้อหาด้านระเบียบวินัย แนวทางปฏิบัติงานแจกจ่ายให้ข้าราชการครู
 การจัดทำจุลสาร แผ่นพับของโรงเรียน เพื่อให้ข้าราชการครูได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอใจ
 หรือข้อเสนอแนะต่างๆ เป็นต้น ซึ่งความเป็นจริงอาจจะไม่ทั่วถึงหรือไม่เพียงพอ หรือครูบางคน
 อาจจะไม่ได้ใส่ใจที่จะศึกษาค้นคว้า จึงทำให้ครูมีทัศนคติว่าโรงเรียนปฏิบัติได้ในระดับน้อย ซึ่ง
 ต่างกับทัศนคติของผู้บริหาร โรงเรียน ประการที่สาม การจัดกิจกรรมการป้องกันการกระทำ
 ผิดทางวินัยบางเรื่อง ผู้บริหาร โรงเรียนอาจมอบหมายให้ครูคนใดคนหนึ่งหรือคณะใด
 คณะหนึ่งปฏิบัติ โดยอาจจะไม่ได้ประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงให้ข้าราชการครูคนอื่นได้รับทราบ

อย่างทั่วถึง เช่น การจัดครูพี่เลี้ยงคอยนิเทศ ช่วยเหลือ แนะนำข้าราชการครูบรรจุใหม่หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ใหม่ การประชุมนิเทศครูบรรจุใหม่หรือครูผู้รับตำแหน่งหน้าที่ใหม่ ให้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยแนวทางปฏิบัติงาน การส่งข้าราชการครูเข้ารับการอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องระเบียบวินัยข้าราชการครู หรือการนิเทศงานแก่ข้าราชการครูผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานสำคัญซึ่งอาจกระทำผิดวินัยได้ง่าย เช่น งานการเงินพัสดุ งานกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น จึงทำให้ครูที่ไม่เกี่ยวข้องไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงมีทัศนะว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติในระดับน้อย ซึ่งความเป็นจริงโรงเรียนอาจมีการปฏิบัติที่สม่ำเสมอในระดับมาก และประการที่สี่ การจัดการกิจกรรมการป้องกันการกระทำผิดทางวินัยบางเรื่องเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติต่อข้าราชการครูในโรงเรียนตามปกติอยู่แล้ว ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวมีผลกระทบต่อตัวข้าราชการครู ถ้าหากครูมีอคติต่อผู้บริหารโรงเรียน อาจมีทัศนะว่าได้ดำเนินการในเรื่องนั้นน้อย เช่น การประเมินผลการปฏิบัติของข้าราชการครูด้วยระบบคุณธรรม ยึดหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ผู้บริหารเป็นตัวแทนในการต่อสู้เกี่ยวกับสิทธิผลประโยชน์ และความชอบธรรมให้แก่ครูโดยสอดคล้องกับระบบคุณธรรม หรือผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูในการรักษาวินัย เป็นต้น ซึ่งต่างกับทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งคิดว่าตนได้ปฏิบัติในระดับมากและสม่ำเสมอจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงน่าจะทำให้วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างทัศนะของครูกับผู้บริหารโรงเรียนทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ กระทำผิดทางวินัย ระหว่างปี พ.ศ. 2540–2545 มีจำนวนมาก ลักษณะความผิดทางวินัยที่พบมากที่สุด ได้แก่ การไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบของทางราชการ สาเหตุเกิดจากการกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองมากที่สุด รองลงมาไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยข้าราชการ และจงใจกระทำผิดเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ และปัญหาทางครอบครัว นอกจากนี้ผลการวิจัยยัง พบว่า วิธีปฏิบัติป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครูปฏิบัติได้ ในอันดับต่ำสุด ดังนั้นเพื่อให้การป้องกันไม่ให้ข้าราชการครูกระทำความผิดทางวินัยบังเกิดผล หน่วยงานต่างๆ จึงควรดำเนินการ ดังนี้

1.1 รัฐบาล ควรยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของข้าราชการครูให้มีความเป็นอยู่ที่ ดีขึ้นมากกว่าปัจจุบัน เช่น เพิ่มอัตราเงินเดือนหรือเงินตอบแทนให้สูงขึ้น จัดสวัสดิการ ด้านต่างๆ ให้กับข้าราชการครูตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

1.2 คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ในฐานะที่เป็นองค์กรกลางในการบริหาร งานบุคคลสำหรับข้าราชการครู ควรกำหนดคน ไขว่ขยาย มาตรการ และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ทุกระดับในการป้องกันการกระทำความผิดทางวินัยข้าราชการครู ไว้อย่างชัดเจน และสามารถ ปฏิบัติได้ จัดทำเอกสารหรือคู่มือการเสริมสร้างและป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู เผยแพร่ หรือแจกจ่ายไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดและอำเภออย่างทั่วถึงและ เพียงพอ ฝึกอบรมวิทยากรแกนนำระดับจังหวัดและอำเภอให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ มีการขยายผล การเสริมสร้างและป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครูอย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อ เป็นการลดจำนวนข้าราชการครูที่กระทำความผิดทางวินัยให้น้อยลงหรือหมดไป และยังเป็น การเสริมสร้างให้ข้าราชการครูมีวินัยในตนเองมากขึ้น

1.3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยฝ่ายพัฒนาบุคคล ควรจัดทำ หรือจัดหาเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยข้าราชการครู และกรณีตัวอย่างความผิด ทางวินัยข้าราชการครู เผยแพร่ไปยัง โรงเรียนในสังกัดให้ทั่วถึง จัดปฐมนิเทศครูบรรจุใหม่ให้ มี ความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติตนเมื่อปฏิบัติงานที่โรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ ร่วมวางแผนและสนับสนุนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและ โรงเรียนในสังกัด จัดการอบรมสัมมนาข้าราชการครูประจำการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ วินัย แนวปฏิบัติยิ่งขึ้น หรือจัดอบรมเพื่อพัฒนาข้าราชการครูให้เป็นนิเทศก์ประจำ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและ โรงเรียน ในสังกัดให้ทั่วถึง จัดทำโครงการ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน

1.4 สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู ควรจัดหลักสูตรวิชาชีพครูหรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู สำหรับนิสิตนักศึกษาที่จะเข้ารับราชการครูในโอกาสต่อไปได้ศึกษาเป็นพื้นฐาน โดยอาจจัดเป็นวิชาบังคับ วิชาเลือก หรือวิชาเลือกพิเศษนอกเหนือจากหลักสูตร หรืออาจจัดในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสม

1.5 โรงเรียน ควรดำเนินการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัยข้าราชการครูอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการให้ความรู้แก่ข้าราชการครู ควรจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทุกเรื่อง และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกฝ่าย โดยเฉพาะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการกระทำผิดวินัยข้าราชการครู

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น หรือข้าราชการครูในสังกัดกรมอื่น โดยอาจจะเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงตัวแปรที่จะศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่ข้าราชการครูกระทำคามผิดทางวินัยในลักษณะความผิดต่างๆ ว่ามีผลกระทบต่อตัวผู้กระทำคามผิดอย่างไร และมีผลกระทบต่อการทำงานอย่างไร

2.3 ควรศึกษาวิจัยปัญหาการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัยของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลประกอบการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการครูมีวินัยต่อไป